

Οι Προτάσεις της Κύπρου για την Αξιολόγηση στη Συνεκπαίδευση

Περισσότεροι από 150 συμμετέχοντες, εκπρόσωποι 29 διαφορετικών χωρών συναντήθηκαν κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου «Αξιολόγηση στο πλαίσιο της Συνεκπαίδευσης», το οποίο συνδιοργανώθηκε από το κυπριακό Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και τον Φορέα Ειδικής Αγωγής, στη Λεμεσό της Κύπρου, στις 23 και 24 Οκτωβρίου 2008. Το συνέδριο ήταν το καταληκτικό σημείο τριών χρόνων δράσης για την εξέταση της πολιτικής και της πρακτικής της αξιολόγησης, η οποία στηρίζει τη συνεκπαίδευση στο πλαίσιο του γενικού σχολείου.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί αποτέλεσμα των συζητήσεων και των συνολικών συμπερασμάτων και παρουσιάζει τις προτάσεις που προέκυψαν προς τους διαμορφωτές πολιτικής και τους επαγγελματίες για την ανάπτυξη διαδικασιών αξιολόγησης, οι οποίες στηρίζουν τη συνεκπαίδευση.

Τα μηνύματα στο παρόν έγγραφο εναρμονίζονται με τις βασικές διεθνείς διακηρύξεις για την αναπηρία και την κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, όπως για παράδειγμα τη Διακήρυξη της Σαλαμάνκα (1994) και τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (2006).

Οι Αντιπρόσωποι επιβεβαιώνουν ότι σε όλες τις χώρες ...

... Οι διαδικασίες, τα πρωτόκολλα, οι μέθοδοι και τα εργαλεία αξιολόγησης αποτελούν κρίσιμο παράγοντα για τη στήριξη της μάθησης όλων των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν αναγνωριστεί ως μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

... Η αξιολόγηση μπορεί να συμβάλει ή εναλλακτικά να παρεμποδίσει τη διαδικασία της συνεκπαίδευσης. Η ανάπτυξη των διαδικασιών αξιολόγησης και της πρακτικής πλευράς της συνεκπαίδευσης φαίνεται να συνδέονται, γενικά, μεταξύ τους.

... Παράλληλα με την αναγνώριση του ρόλου της διάγνωσης στις διαδικασίες αξιολόγησης, αναδύεται η ανάγκη της μετατόπισης του ενδιαφέροντος της αξιολόγησης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Η υπερβολική εξάρτηση από την αρχική αναγνώριση που συνδέεται με τη διάγνωση και την κατανομή των πόρων (η οποία συχνά διενεργείται από ανθρώπους έξω από το γενικό σχολείο) δίνει τη θέση της στη συνεχή αξιολόγηση από τους δασκάλους και άλλους επαγγελματίες, η οποία άμεσα κατευθύνει και παρέχει πληροφορίες στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν συστήματα συνεχούς εποικοδομητικής αξιολόγησης, η οποία θα είναι αποτελεσματική στη γενική εκπαίδευση, παρέχοντας στα σχολεία και στους δασκάλους τα εργαλεία για την ανάληψη της ευθύνης σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση της μάθησης όλων των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τελικά την αρχική αναγνώριση των ειδικών αναγκών άλλων μαθητών.

Οι Αντιπρόσωποι συμφωνούν ...

... Με την αρχή της *Αξιολόγησης στη Συνεκπαίδευση*. Μια προσέγγιση της αξιολόγησης σε όλα τα εκπαιδευτικά πλαίσια όπου η πολιτική και η πρακτική σχεδιάζονται με τρόπο ώστε να προάγουν τη μάθηση όλων, όσο το δυνατό περισσότερο.

... Ότι ο γενικός στόχος της αξιολόγησης στη συνεκπαίδευση είναι όλες οι πολιτικές και διαδικασίες αξιολόγησης να στηρίζουν και να προωθούν την επιτυχημένη συνεκπαίδευση και συμμετοχή – φυσική, κοινωνική και ακαδημαϊκή – όλων των μαθητών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ευάλωτοι στον αποκλεισμό και κυρίως αυτών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

... Ότι οι αρχές, οι οποίες διέπουν την αξιολόγηση στη συνεκπαίδευση είναι:

- Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης πρέπει να εστιάζουν στην τροφοδότηση και την προώθηση της μάθησης.
- Οι μαθητές πρέπει να έχουν το δικαίωμα να τροφοδοτούν τις διαδικασίες αξιολόγησης στις

οποίες συμμετέχουν.

- Όλοι οι μαθητές πρέπει να έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης αξιόπιστες, έγκυρες και προσαρμοσμένες ώστε να ικανοποιούν τις συγκεκριμένες ανάγκες κάθε μαθητή.

- Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης είναι απαραίτητο να δομούνται στη βάση των αρχών του διεθνούς σχεδιασμού, ώστε να δίνουν σε όλους τους μαθητές την ευκαιρία να επιδείξουν τα μαθησιακά τους επιτεύγματα, τις ικανότητες και τις γνώσεις τους.

- Οι ανάγκες των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να συμπεριλαμβάνονται σε όλες τις γενικές αλλά και τις συγκεκριμένες επί των ειδικών αναγκών πολιτικές αξιολόγησης.

- Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης είναι αναγκαίο να δρουν συμπληρωματικά και να αλληλοτροφοδοτούνται.

- Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης πρέπει να στοχεύουν στην πλήρη αποδοχή αλλά και επισήμανση της διαφορετικότητας, με την αναγνώριση και την εκτίμηση της μαθησιακής προόδου και των ατομικών επιτευγμάτων του κάθε μαθητή.

- Όλα τα πρωτόκολλα αξιολόγησης πρέπει να είναι κατανοητά και άρτια με οδηγό τη στήριξη της μάθησης και της διδασκαλίας.

- Η αξιολόγηση στο πλαίσιο της συνεκπαίδευσης στοχεύει ρητά στην πρόληψη των διαχωρισμών με την αποφυγή - όσο αυτό είναι δυνατό - διαφόρων μορφών ετικέτας και την εστίαση στη μάθηση και τη διδασκαλία, η οποία προάγει τη συνεκπαίδευση.

... Ότι οι καινοτόμες πρακτικές στην αξιολόγηση στο πλαίσιο της συνεκπαίδευσης αποτελούν πρότυπο για καλή πρακτική αξιολόγησης για όλους τους μαθητές.

... Ότι η Αξιολόγηση για τη Μάθηση – ένα μέσο με το οποίο οι μαθητές προβληματίζονται σχετικά με τη μάθηση σε προσωπικό επίπεδο και συμμετέχουν σε ένα αλληλοδιαδραστικό «κύκλο ανατροφοδότησης» με τους δασκάλους τους, με σκοπό να σχεδιάσουν από κοινού τα επόμενα βήματα της μαθησιακής διαδικασίας – αποτελεί μια προσέγγιση η οποία στηρίζει την Αξιολόγηση στη Συνεκπαίδευση.

Οι Αντιπρόσωποι προτείνουν...

... Όλοι οι μαθητές να εμπλέκονται και να έχουν ευκαιρίες να επηρεάσουν την ατομική τους αξιολόγηση και την ανάπτυξη, υλοποίηση και αποτίμηση των προσωπικών τους μαθησιακών στόχων και σχεδίων (ατομικό σχέδιο μάθησης ή κάποιο παρεμφερές εργαλείο).

... Οι γονείς να συμμετέχουν και να έχουν την ευκαιρία να επηρεάσουν όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης που αφορούν το παιδί τους.

... Οι δάσκαλοι να χρησιμοποιούν την αξιολόγηση για τη μάθηση ως μέσο για τη βελτίωση των ευκαιριών μάθησης για όλους τους μαθητές. Αυτό περιλαμβάνει και τον καθορισμό στόχων για και με τους μαθητές (σε σχέση με τις αποτελεσματικές διδακτικές στρατηγικές για έναν συγκεκριμένο μαθητή), καθώς και για τους ίδιους τους δασκάλους. Παρέχει επίσης στους μαθητές, τη δυνατότητα ανατροφοδότησης στη διαδικασία μάθησης, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους και να την υποστηρίζει.

... Τα σχολεία να υλοποιήσουν ένα σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο θα περιγράφει τους σκοπούς και τη χρήση, τους ρόλους και τις ευθύνες για την αξιολόγηση και θα παρουσιάζει με σαφήνεια τη χρήση της αξιολόγησης στην κάλυψη των αναγκών όλων των μαθητών.

... Οι διεπιστημονικές ομάδες αξιολόγησης – όποια και αν είναι η επιστημονική τους σύσταση ή τα μέλη της ομάδας – να εργάζονται για τη στήριξη της συνεκπαίδευσης και των διαδικασιών διδασκαλίας και μάθησης όλων των μαθητών.

... Οι πολιτικές και οι διαδικασίες αξιολόγησης να υποστηρίζουν και να προάγουν στην επιτυχημένη συνεκπαίδευση και τη συμμετοχή όλων των μαθητών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ευάλωτοι στον αποκλεισμό και κυρίως αυτών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

... Η νομοθεσία για την αξιολόγηση να προάγει πάντα την αποτελεσματική εφαρμογή της αξιολόγησης στη συνεκπαίδευση.

Λεμεσός, Κύπρος, Οκτώβριος 2008